

KARTA OPISU MODUŁU KSZTAŁCENIA		
Nazwa modułu/przedmiotu Termodynamika techniczna		Kod 1010401231010400043
Kierunek studiów Fizyka Techniczna	Profil kształcenia (ogólnoakademicki, praktyczny) (brak)	Rok / Semestr 2 / 3
Ścieżka obieralności/specjalność -	Przedmiot oferowany w języku: polski	Kurs (obligatoryjny/obieralny) obligatoryjny
Stopień studiów: I stopień	Forma studiów (stacjonarna/niestacjonarna) stacjonarna	
Godziny Wykłady: 2 Ćwiczenia: 1 Laboratoria: - Projekty/seminaria: -		Liczba punktów 3
Status przedmiotu w programie studiów (podstawowy, kierunkowy, inny) (brak)		(ogólnouczelniany, z innego kierunku) (brak)
Obszar(y) kształcenia i dziedzina(y) nauki i sztuki nauki techniczne nauki techniczne		Podział ECTS (liczba i %) 3 100% 3 100%
Odpowiedzialny za przedmiot / wykładowca:		
dr hab. Tomasz Martynski, prof. nadzw. email: tomasz.martynski@put.poznan.pl tel. 61 6653167 Wydział Fizyki Technicznej ul. Nieszawska 13A 60-965 Poznań		
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych:		
1	Wiedza:	podstawowa wiedza z fizyki doświadczalnej i analizy matematycznej
2	Umiejętności:	umiejętność rozwiązywania prostych problemów fizycznych w oparciu o posiadaną wiedzę, umiejętność pozyskiwania informacji ze wskazanych źródeł
3	Kompetencje społeczne	zrozumienie konieczności poszerzania swoich kompetencji, gotowość do podjęcia współpracy w ramach zespołu
Cel przedmiotu:		
1. Przekazanie studentom wiedzy z termodynamiki dotyczącej zjawisk zachodzących w otaczającym nas świecie, zapoznanie się z zasadą działania i budową przyrządów pomiarowych i maszyn ciepłych		
2. Rozwijanie u studentów umiejętności rozwiązywania podstawowych problemów termodynamicznych i wykonywania pomiarów parametrów termodynamicznych oraz analizy wyników		
3. Kształtowanie u studentów umiejętności pracy zespołowej		
Efekty kształcenia i odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia		
Wiedza:		
1. Potrafi definiować podstawowe parametry i funkcje termodynamiczne, teoretycznie opisać stan, osiągnięcie równowagi termodynamicznej; zna procesy transportu, zasady termodynamiki, działanie maszyn ciepłych - [K_W03]		
2. Zna i rozumie metody pomiaru wielkości termodynamicznych, potrafi oszacować sprawność maszyn ciepłych, i przepływy ciepła i prace - [K_W09]		
3. Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie obiektów mikroświata - [K_W11]		
Umiejętności:		
1. potrafi uzyskać informacje z literatury i zastosować do rozwiązania problemu - [K_U02]		
2. Umie identyfikować problem fizyczny i techniczny transportu ciepła i pracy w układach - [K_U14]		
3. Potrafi dobrać standardowe urządzenia pomiarowe do pomiaru temperatury, ciśnienia - [K_U14]		
4. potrafi wykorzystać wiedzę do rozwiązania zagadnień z transportu ciepła, wykonania pracy, oszacować sprawność maszyn, rozróżnić procesy termodynamiczne. Zna procesy osiągnięcia równowagi termodynamicznej. Potrafi oszacować entropię w procesach termodynamicznych - [K_U01 K_U14]		
Kompetencje społeczne:		

1. potrafi pracować nad wyznaczonym zadaniem samodzielnie oraz współpracować w zespole, przyjmując w nim różne role; wykazuje się w tej pracy odpowiedzialnością - [K_K01]
2. rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się (studia pierwszego i drugiego stopnia, studia podyplomowe) ? podnoszenie kompetencji zawodowych, osobistych i społecznych - [K_K03]
3. ma świadomość i rozumie ważność pozatechnicznych aspektów i skutków działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko - [K_K06]

Sposoby sprawdzenia efektów kształcenia

Egzamin pisemny i ustny

3 50.1%-70.0%

4 70.1%-90.0%

5 od 90.1%

Ocena z ćwiczeń rachunkowych - kolokwium pisemne

3 50.1%-70.0%

4 70.1%-90.0%

5 od 90.1%

Treści programowe

Parametry i funkcje termodynamiczne. Procesy spontaniczne, wymuszone, odwracalne. Proces osiągania równowagi termodynamicznej. Parametry termodynamiczne: ciśnienie, objętość, temperatura, skład układu. Przewodnictwo ciepła. Wzór barometryczny. Barometry, manometry. 0 zasada termodynamiki Równanie termometru, dokładność termometru. Skalowanie termometru. Bezwzględna skala temperatur. Termometr gazowy. Termometr cieczowy. Termoogniwo i termopara. Termometr oporowy PT100. Kalorymetria. Pojemność cieplna. Cp, Cv gazów, pojemność cieplna ciał stałych. Ciepło molowe ciał stałych, Reguła Dulonga-Petita, modele Einsteina i Debye'a. Równanie stanu gazu doskonałego. Przemiany gazowe, praca objętościowa w przemianach. Równanie politropy. Równanie stanu gazu doskonałego i rzeczywistego. Ciepło i praca, równoważnik Joula. Energia wewnętrzna gazu. Energia wewnętrzna (składowe energii wewnętrznej ? opis klasyczny i kwantowy). Pierwsza, druga, trzecia zasada termodynamiki. Entropia; entropia przeniesienia i wytwarzana. Maszyny cieplne. Cykl Carnota; sprawność. Entropia w przemianach. Silnik parowy, Otta, Diesla, Stirlinga, odrzutowy cyklicznych. Chłodziarka i pompa cieplna. Zjawiska transportu (stany stacjonarne); dyfuzja, przewodnictwo cieplne, lepkość. Założenia teorii kinetyczno-molekularnej. Ruchy Browna, fluktuacje. Doświadczenia J. Perrina z zawiesiną (dowód istnienia atomów). Średnia droga swobodna. Zależność średniej drogi swobodnej od czasu (wg A. Einsteina). Kinematyczna interpretacja ciśnienia. Kinematyczna interpretacja temperatury. Zasada ekwipartycji energii. Rozkład prędkości cząstek gazu Maxwella-Boltzmann. Termodynamiczna definicja temperatury. Definicja prawdopodobieństwa, typy zdarzeń, iloczyn i suma zdarzeń, prawo wielkich liczb. Rozkład kanoniczny i mikrokanoniczny. Równanie stanu gazu doskonałego na podstawie fizyki statystycznej. Statystyczna definicja entropii. Termodynamiczna definicja entropii i jej związek z pojęciem fenomenologicznym.

Literatura podstawowa:

1. M. Kamińska, A. Witkowski, J. Gintner, Wstęp do termodynamiki fenomenologicznej, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2005
2. I. Danielewicz-Ferchmin, A. Ferchmin, Wydawnictwo Naukowe UAM, 1999
3. Wkłady z termodynamiki fenomenologicznej i statystycznej, K. Zalewski, PWN, Warszawa, 1973

Literatura uzupełniająca:

1. Termodynamika, B. Stanisławski, PWN, Warszawa, 1982
2. Elementy termodynamiki statystycznej, H. Buchowski, WNT, Warszawa, 1998
3. P. Hołyst, A. Poniewierski, A. Ciach, Termodynamika, Wydawnictwo UKSW, 2005

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

Czynność	Czas (godz.)
1. Udział w wykładach	30
2. Udział w ćwiczeniach	15
3. Konsultacje	4
4. Przygotowanie do egzaminu	14
5. Przygotowanie do ćwiczeń	10
6. Egzamin	2

Obciążenie pracą studenta

forma aktywności	godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	75	3
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	49	2

Zajęcia o charakterze praktycznym	16	1